Rodna Gruda

Cristina Loza: Živim, ko pišem, in pišem, ko živim

Cristina Loza: I live when I write, I write when I live

Objavljeno dne/Published on: 04.07.2013
Avtor članka/Article Author: mag. Darja Zorko Mencin, foto: arhiv C. L.

Ugledna argentinska pisateljica slovenskih korenin Cristina del Valle Loza je izjemna ženska, po poklicu je fizioterapevtka, vendar se je zadnjih trinajst let posvetila pisanju. Z eno besedo jo lahko opišemo kot žensko z močno energijo. Odlikujejo jo inteligentnost, smisel za humor, vitalnost, odprtost in moč.

Cristina del Vale Loza, by profession a physiotherapist, is a reputable writer with Slovenian roots who has dedicated the last thirteen years of her life to writing. She can simply be described as a woman of immense energy who excels in intelligence, vitality, open-mindedness, power and has a great sense of humour.

Cristina Loza: »Kot osebe smo odgovorni, da prenašamo narodni spomin in bogastvo prednikov iz ene generacije v drugo.«

Življenje je za njo poslanstvo ljubezni in premagovanje ovir. Od staršev je podedovala bogastvo pri zaznavanju občutkov, strogost in zavzetost za podporo drugim ljudem. Živi v mestu Cordoba v Argentini in je mama treh otrok. Njena velika priljubljenost je odraz dejstva, da se njene zgodbe globoko dotaknejo duše. Poudarja, da verjame, da je ljubezen človeška strast, motor in središče številnih romanov, prav tako je upanje in smisel življenja.

Umetniška pot pisateljice

Cristina s prepričljivostjo pripoveduje, da njene knjige izražajo specifično vizijo za ljudi in njihove konflikte, strasti lastnih luči in senc, tako da se lahko bralec identificira z junaki. Vloga pisateljev je, da so ogledalo, v katerega se je treba pogledati in spoznati samega sebe. Zgodbe so kot budilka, neke vrste »tresenje«, saj razkrivajo stvari, ki se dogajajo okoli nas in so včasih pozabljene. Prav tako ustvarja osebno intimno povezanost s svojimi bralci, saj preko besed gradi odnos, ki se nato prenaša, in na ta način dosežejo njene knjige veliko ljudi. Do sedaj je izdala naslednje romane: Slaba kri, Solze, Ura volka, Medved iz Karantanije, Grški metulj. Sodeluje pri številnih tiskanih medijih, v revijah in časopisih. Njene zgodbe so objavljene v štirih antologijah.

Kritiki priznavajo, da vsak lik Cristininih junakov prebudi čustva, nekateri jih imajo radi, drugi jih zavračajo, vsi so prepričani, da nihče od bralcev ne ostane ravnodušen. Vsa človekova vprašanja, od začetka zgodovine, o smislu življenja, smrti, o norosti vojne ali obsodbi nasilja v ekstremnih razmerah se odražajo v njenih delih. Preko njih razumemo čudež svojih korenin in najdemo tako skrivnosti življenja drugih ljudi kot odgovore naših lastnih življenj. Spretne besede osvetljujejo osebe in njihove neusklajene ljubezni, hrepenenja, maščevanja, iskanja, odpornost, sovraštva, od Avstro-ogrske monarhije do danes. Zgodbe nam kažejo, da ne moremo spremeniti preteklosti, vendar je Cristina Loza prepričana, da lahko izberemo način, kako se jih spomnimo.
Brez dvoma lahko ocenimo, da se njena pisateljska pot vedno bolj dviguje, saj je zadnjo novelo Grški metulj napisala kar v devetih mesecih in v zadnjih šestih mesecih ima že tri ponatise. Knjige so na voljo v različnih oblikah na papirju, v knjigarnah, na sejmih, konferencah ter v digitalni obliki na spletu. Na voljo je tudi različica avdio, avdio-tekst za slepe.

Nagrada finalist »Planeta« kot stopnica v prepoznavnosti

Pisateljica priznava, da je podelitev častnega naziva finalist nagrade »Planeta« na prestižnem dogodku za roman Solze tisto, kar ji je omogočilo širšo prepoznavnost, da je postala znana na argentinskih tleh. Potem se je njena

uveljavljenost vztrajno in dosledno izboljševala s knjigami, ki so sledile.

Delavnice za pisanje in utrjevanje prilagodljivosti

Že osem let vodi delavnice za pisanje za povečanje osebne prilagodljivosti. Cristina je izjemno aktivna v argentinskem okolju in opisuje svoje delo: »Prilagajanje je sposobnost soočanja posameznika z neugodnimi situacijami, cilj je pridobiti večjo sposobnost fleksibilnosti, ki jo gradimo na izkušnjah. Kot sprožilec uporabljamo zgodbe ali odlomke iz romanov, potem napišemo čustva na papir. Delavnice so namenjene ljudem vseh starosti, ki želijo izboljšati kakovost svojega življenja, še zlasti v tistih trenutkih, ko se soočajo z različnimi neugodnimi situacijami, kot so na primer izguba ljubljene osebe, stres, pretekle travme ali nepredvidljivi stroški. Vsak dan se trudimo biti boljši ljudje. Delavnica je zbirališče, odprt prostor pripadnosti in zaupanja med udeleženci. Pri tem lahko posameznik postopoma doseže duhovni mir, spremeni miselnost, začne spoznavati svetlo stran življenja in pridobi boljšo kakovost le-tega.« Prepričana je, da sodobni svet zelo potrebuje to žensko podobo v obliki sočutnega srca, saj takšna luč prinaša upanje.

Pomen družine

Meni, da je kljub različnim udarcem in preprekam v življenju srečna oseba, ker dela to, kar ljubi, kar pomeni, da uživa v dajanju pomoči tistim, ki jo potrebujejo in jim ponuja podporo v najtežjih trenutkih. To je za njo najbolj pomembno. Kot pravi vodilna misel iz romana Medved iz Karantanije: »Mi smo odgovorni za zvok v naših stopinjah in globino naših skladb«. Pisateljica poudarja, da so družina in lastne korenine naše jedro, pravzaprav so kot mozaiki, ki nas podpirajo v življenju in prav zato je na nas samih, da poskušamo graditi boljši svet za svoje otroke. Kot osebe smo odgovorni, da prenašamo narodni spomin in bogastvo prednikov iz ene generacije v drugo. To nas krepi, saj vemo, od kod smo prišli.

Stik s Slovenijo

Cristina je prvič obiskala Slovenijo leta 2009 in pripoveduje: »Prvo noč sem preživela v Beli krajini, v vasi Dole, v hiši, kjer je bila rojena moja mama. Ko sem šla spat, sem skozi okno poslušala šumenje reke Kolpe in zvoke harmonike. Takrat sem s strahom pomislila: kako daleč sem od svoje družine! In nenadoma se je zgodil premik in sem razumela: to je bila moja družina!« Ves prejšnji strah je izginil. Dobro se razumem s sorodniki, saj na poseben način čutim njihove oči, roke in srce.« Njena mama Slavka Stonič in njen brat Viliam Stonič sta prišla iz Slovenije skupaj s starimi starši. Takrat je bila mama stara komaj šest let. Cristina je tri leta raziskovala takratne okoliščine, saj je to bila osnova za družinsko zgodovino, v kateri je povezala zgodbo treh generacij v obdobju prve in druge svetovne vojne. Nastal je njen najbolj znan roman Medved iz Karantanije.

Načrti za prihodnost

Cristina načrtuje še naprej zavzeto pisati in voditi delavnice. Njene največje sanje so, da bi bil v slovenski jezik preveden roman Medved iz Karantanije, kar bi omogočilo, da bi to knjigo brali v državi, kjer je bila rojena njena mama. Brez dvoma je pisateljica Cristina Loza odlična mojstrica pri pisanju zgodb, preko katerih ohranja košček zgodovine določene generacije.

